

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003/2360	Doknr.: 4
Mottatt: 6 OKT 2003 LP/5R	
Saksbeh.:	AKK: 772.12
Kopert:	Beskr:

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Deres ref
03/2360

Vår ref
200203639-/JA

Dato
- 2 OKT. 2003

Reintallstilpasning i Vest Finnmark reinbeiteområde Forskrift om økonomiske virkemidler.

Vi viser til brev datert 24.09.03, vedlagt utkast til "forskrift om økonomiske virkemidler i forbindelse med reintallstilpasning i Vest-Finnmark reinbeiteområde".

Av høringsbrevet fremgår det at kjernen i opplegget er en reintallstilpasning til vedtatte øvre reintall gjennom driftsavtaler mellom Reindriftsforvaltningen i Vest-Finnmark og det enkelte reinbeitedistrikt. Innenfor en ramme på 15 mill. kr. skal avtalene inngås innen utgangen av 2004 med den uttrykkelige forutsetning at reintallstilpasningen oppnås. Både i høringsbrevet og utkastet til forskrift betegnes ordningen som en "frivillig" tilpasning/reduksjon av reintallet.

Øvre reintall er fastsatt ved et lovlig fattet vedtak av 30. januar 2002 som alle reineiere plikter å innrette seg etter. Det gjør at begrepet "frivillig" kanskje bør utgå. Videre har reduksjon av reintall vært et sentralt tema i flere reindriftsavtaler. For driftsenheter med reintall innenfor de fastsatte grenser, eller som allerede har fulgt opp nedslaktingstiltak ut fra reindriftsavtalene og som dermed oppfyller Reindriftsstyrets vedtak, kan ordningen lett oppfattes slik at disse "går glipp av" en økonomisk gevinst i forhold til driftsenheter som har lagt mindre vekt på tiltak og tilpasninger.

Når det inngås driftsavtaler eller avtaler om avvikling må det innarbeides effektive tiltak i avtalene med reinbeitedistriktet som kan iversettes også på lengre sikt i forhold til den enkelte driftsenhet og det bør om nødvendig vurderes å skaffe fullmakt for tiltak i den nye reindriftsloven som er under arbeid.

Vi har på bakgrunn av dette følgende kommentarer til utkastet til forskrift:

§ 1. Vi slutter oss til at forskriften tar utgangspunkt i reintall per 1. april 2002.

§ 2. Første linje bør endres til: "Formålet med denne forskrift er å legge til rette for avtaler om reduksjon av reintallet i..." Det innebærer at "frivillig" sløyfes og erstattes av "avtaler om".

§ 3. Første setning innebærer en driftsavtale mellom Reindriftsforvaltningen og det enkelte reinbeitedistriktet om å redusere til høyeste lovlige reintall innen 1. april 2005. Det er opp til distriktet å sørge for at driftsenhetene og reineierne innefor driftsenhetene gjennomfører reduksjonene og senere overholder vilkårene i avtalen. Det er nødvendig at avtalen utformes slik at den er juridisk gyldig og at den også på lengre sikt kan følges opp i forhold til både reinbeitedistriktet og i forhold til den enkelte driftsenhet og reineier.

Det må forutsettes at det ved inngåelse av avtale tas med i betraktningene også driftsenheter og reineiere som allerede har gjennomført tiltak. Det er viktig både ut fra rettferdighetshensyn og fordi flest mulig driftsenheter og reineiere må være bundet av distriktets interne fordeling av reintall gjennom avtalen med Reindriftsforvaltningen.

Annen og tredje setning forutsetter at minst 90% av reintallet i distriktet skal være forpliktet i avtalen og at reindriftsloven skal regulere øvrige driftsenheters reintall. På begge punkter må det sikres juridisk holdbarhet for at tiltak kan gjennomføres slik at øvre reintall overholdes ikke bare på kort sikt, men på varig basis. Det fremgår ikke hvordan dette skal oppnås overfor den enkelte reineier verken i medhold av avtalen eller reindriftsloven. Vi forutsetter at dette om nødvendig sikres gjennom adgang til tvungen nedslakting og evt. økonomiske sanksjoner som ressursavgift, bortfall av rett til tilskott mv.

Siste setning omfatter blant annet dokumentasjon, telling og kontroll. Forutsetningene for å inngå avtaler med de betydelige utbetalinger som ligger i §§ 3 og 5 er at reintallet reduseres og at dette ikke beregnes, men konkret kontrolleres for minst 90% av reinen i Vest-Finnmark. Det er ønskelig å vite mer om hvordan dette er tenkt løst. Miljøverndepartementet mener at dette bør ivaretas av et styrket reinoppsyn for Finnmark og viser til forslaget lovutvalget for ny reindriftslov som er støttet av NRL om at reinoppsynet tillegges SNO.

§ 4. Det åpnes her for en meget gunstig avviklingsbonus som utgjør kr. 1.500,- per rein slaktet fra 2002/2003 til 2004/2005. Samtidig ligger det inne midler i reindriftsavtalen til oppkjøp for avvikling og utdanningsstipend. Forskriftens § 6 sier at begge ordningene vil inngå hvis en driftsenhet vil avvikle i et reinbeitedistrikt som inngår avtale om reintallreduksjon i Vest-Finnmark. Dette innebærer svært godt økonomiske tilbud, bl.a. sett i forhold til det økonomiske tilbudet som ligger i oppkjøp for avvikling av driftsenheter i andre reinbeiteområder.

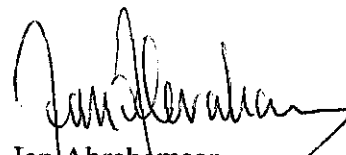
Etter gjennomføring av en avvikling kan det ikke utelukkes at for eksempel unge familiemedlemmer kort tid etter kommer og vil nyetablere på beiten etter driftsenheten som er avviklet. For at avviklingen skal ha noen hensikt må det avtales med reinbeitedistriktet at det ikke kan gis tillatelse til reetablering uten at det ryddes rammer i forhold til dette gjennom frigjøring av et reintall innenfor distriktets samlede øvre reintall. For å få dokumentert at det er plass innenfor rammen av øvre reintall, bør distriktets drift helst være slik at reintallet som gir rom for en ny enhet holdes ledig 2-3 sesonger før reetablering kan tillates.

§ 7. Det eneste straffetiltaket i forskriften ved brudd på avtalen om overholdelse av øvre reintall ligger i dette punktet og innebærer et krav om tilbakebetaling hvis avtalen ikke overholdes. Krav om hel eller delvis tilbakebetaling er neppe egnet som virkemiddel utover tilpasningsperioden. Det bør derfor ligge langt sterkere og mer langsiktige sanksjoner i §7 og/eller den nye reindriftsloven. Disse sanksjonene bør i tillegg innebære at overskridelse av reintallsgrense innebærer tap av all rett til offentlige tilskudd og oppgjør, tvangsslakting/beslagleggelse av overskytende antall dyr, evt. at det ilegges en ressursavgift pr. ulovlig rein som har utnyttet høst-/vinter-/vårbeite utover fastsatte øvre reintall for driftsenheten.

Vi ber om at merknadene ivaretas i en revidert forskrift og i nødvendig utstrekning gjennom arbeidet med reindriftsloven. Om ønskelig tar vi gjerne et møte for å drøfte saken nærmere.

Med hilsen

Pål Vidar Sollie (e.f.)
avdelingsdirektør

Jan Abrahamsen
spesialrådgiver